

TORA OG DUGA VIT AT SETA ORÐ Á?

Sjálvmorð, blóðskemd, harðskapur, kynslív, sjúka, deyði, etingarólag, politisk evni, brek og sálarsjúka. Tora vit nóg væl at seta orð á hesi truplu og torføru evni í barna- og ungdómsbókum – og duga vit?

Á Bókadøggunum leygardagin 25. november klokkan 13 fer Bókadeild Føroya Lærarafelags at brúka ein tíma at seta bókmentafrøðingi, rithøvundi, ritstjóra og serfrøðingum henda spurning og tosa um bókina sum miðil og amboð og kjakast um í hvønn mun, vit kunnu og skulu seta orð á.

Bókatímin er í tveimum pørtum. Fyrri parturin er tann bókmentalagi parturin, meðan seinni parturin er innspark frá felagsskapum, ið arbeiða millum fólk, ið hava eitthvørt tungt at bera. Snúningsásin er tó tann sami: Hvussu kann bókina vera ein hjálpari?

Marna Jacobsen, ritstjóri, hevur eina framløgu um bókur, ið viðgera tung/tabu evni, sum eru komnar út á Bókadeildini seinastu 30 árini, har talið av slíkum bókum er vaksandi seinastu árin.

Henrietta Arge Jacobsen, sum hevur MA í føroyskum, fer at greiða frá um tilíkar bókur í breiðari høpi. Henrietta hevur í ár hildið masterfyrilestur Trupul og tung evni í myndabókum fyri børn. Eitt norðurlendskt rák eftir 2000.

Rakel helmsdal, rithøvundur, fer at tosa um bókina, Hon, sum róði eftir ælaboganum, sum m.a. viðger seksualitet: Hvør eri eg? Kann eg vera hugtikin av báðum kynum ella er tað so trupult, at eg verði trýst út í tankar um sjálvmorð?

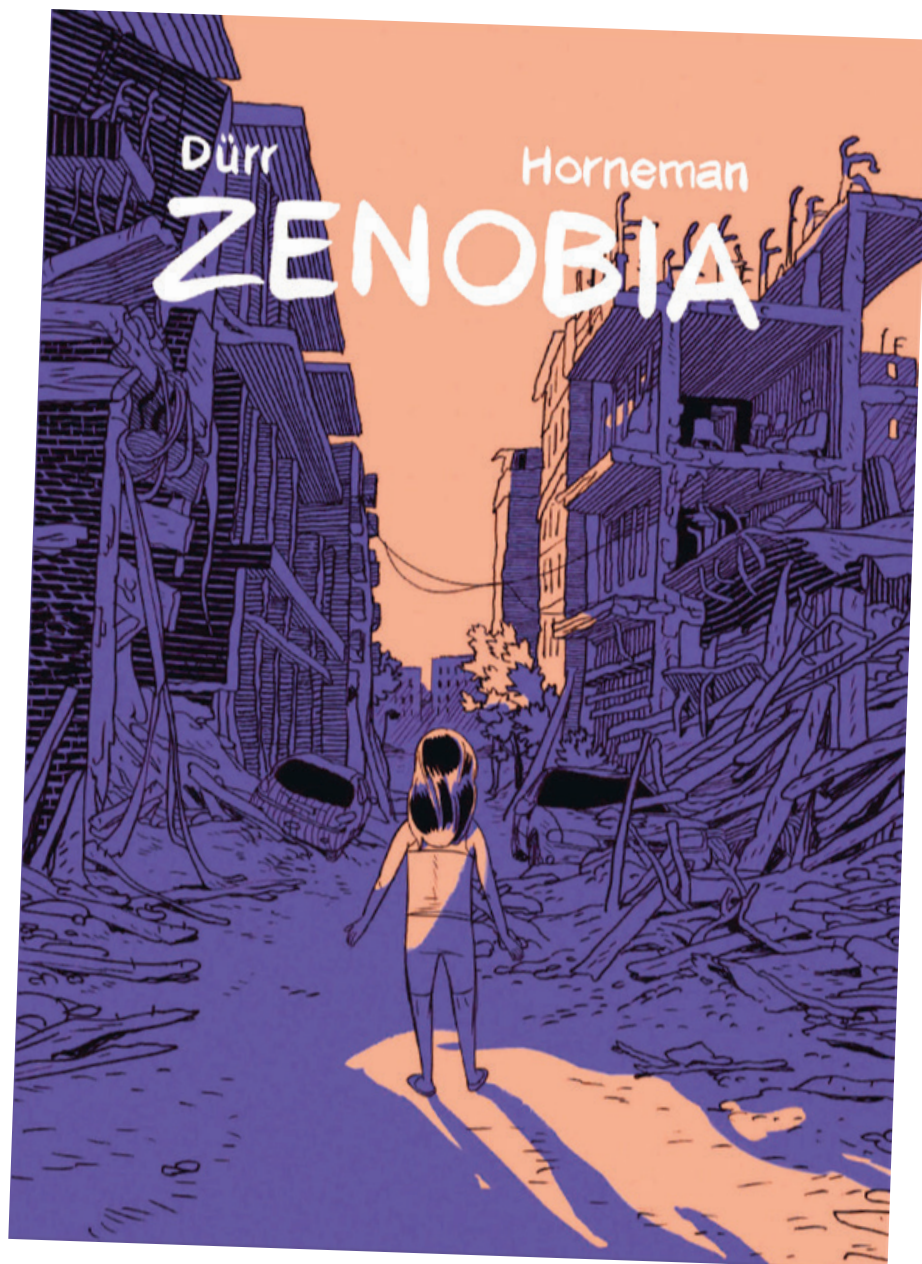
Bókin var í uppsktoti til Norðurlendsku barna- og ungdómsbókmentaprisin í ár.

Kathrina Lindenskov Holm, sálarfrøðingur greiðir frá og hugleiðir um, hvussu bókur, tekstir ella tað at skriva kann hjálpa børnum og ungum, sum hava ymiskar trupulleikar. Eru barnabøkur amboð, sum verða nýtt í sálarfrøðiligari viðgerð?

Í 2011 gav Kvinnuhúsið út eina ævintýreskju, har trý ævintýr eru fyri børn, sum hava verið vitni til harðskap í familjun. Hon er ætlað børnum, sum koma við mammum sínum í Kvinnuhúsið. Elin Reinert Planck fer at tosa um sínar royndir í Kvinnuhúsinum við børnum, og um Ævintýreskjan ger nakran mun eftir hennara tykki.

Berin er felagsskapur, sum er settur á stovn í 2002 við tí endamáli at skipa fyri sorgarbólum fyri børnum og ungum, sum hava mist ein av sínum næstringum. Oddvør Poulsen fer at greiða frá, hví Berin eggjar børnum til at skriva sínar søgur, yrkingar o.a, og at hugleiða um, hvussu skrift og tekstir, kanska ávísar barnabøkur, kunnu vera amboð, sum hjálpa, tá talan er um sorg hjá børnum og ungum.

Aftaná framløgurnar verður høvi at skifta orð um spurningarnar. Gitte Klein, master í positivari sálarfrøði, fer at leiða orðaskiftið.



Zenobia eftir Morten Dürr og Lars Horneman. Bókin er 100 síður, innbundin og kostar 98,- í bókahandlunum.

ZENOBIA

– ein rørandi teknisøga um borgarakríggið í Sýria

Ein fiskibátur, ovurfyltur við flóttafólki, hvølvist í Miðjarðarhavinum. Umborð á bátinum er gentan Amina, sum druknar saman við øllum hinum umborð. Meðan hon søkkur, verður hennara stutta lívs-søga søgd í flashbacks eins og á filmi. Í skiftandi litum og ljósi verður klipt aftur og fram millum fortíð og nútíð. Millum brúna kríggið í Sýria og myrknandi blá-dýpið. Amina minnst, hvussu hon flýddi gjøgnum krigsherjaða Sýria saman við pápabeiggjanum, sum fær bjargar henni umborð á bátin, men sjálvur má standa eftir. Hon minnst hvussu hon elskaði at spæla gamla sýriska krigsdrotningin Zenobia.

“Zenobia er ein rørandi frásøgn um kríggj, undirgang og djúpasta meingsloysi. Tá sakleysa barnið, Amina, druknar á ferð síni til tryggleika og frælsi, fær Zenobia okkum at hugsa og setir lív okkara í

perspektiv. Lat okkum læra av Zenobiu og gera okkara fyri at bjarga børnum sum Aminu.” – Jóannes Eidesgaard, formaður í Reyða Krossi Føroya

Rithøvundin Morten Dürr og teknarin Lars Hornemann hava við ‘Zenobia’ megnað, við fáum orðum og sterkum myndum, at siga eina kensluborna og rúnarbindandi søgu.

“Eg eri fullkomiliga málleys av hesi bók. Fantastisk, sjálvdan havi eg verið so rørd av eini bók. Ongantið haldi eg.” - Lív Patursson, virkandi aðalskrivari í Amn-esty Føroya Deild

Í sambandi við bókina fekk Morten Dürr PLCP-virðislønina (Pædagogisk Lærings Center Pris) fyri sítt virkseimi sum rithøvundi.

